

NIGHT SHIFT Davida Možného v Domě umění

Brněnský umělec David Možný představí v Domě umění rozsáhlou site specific instalaci NIGHT SHIFT, prostorovou strukturu vzniklou z recyklovaných částí tovární vzduchotechniky, elektrických rozvodů a dalších pozůstatků průmyslové a institucionální architektury. Výstava, kterou v dialogu s umělcem kurátorsky připravil Pavel Švec, promění hlavní výstavní sály v modifikované prostředí, v němž se relativizuje samotné architektonické uspořádání budovy a s ním i naše schopnost prostor jednoznačně číst a orientovat se v něm.

David Možný patří k výrazným osobnostem současného českého vizuálního umění. Původně začínal kresbou, poté se dlouhodobě věnoval digitálně generovaným obrazům, videu, animaci a objektům. V posledních letech se opět vrací k materiálu, především prostřednictvím site specific instalací, které v širším rámci reflektují vztah člověka, města a systému. Jeho práci lze zařadit do kontextu prostorově a technologicky orientovaného umění, které se pohybuje na pomezí digitální simulace, architektonické intervence a posthumanistické estetiky.

Název výstavy NIGHT SHIFT je odvozen od komplexní prostorové instalace z tovární vzduchotechniky, která organicky prorůstá celým hlavním sálem Domu umění na Malinovského náměstí 2. Ústřední instalace s místy ztíženou orientací a průchodností je volně tematicky i významově rozvíjena v dalších, propojených dílech. Právě skrze narušování základních jistot, jako je vnímání prostoru a jeho členění či přehlednost, se Možný dotýká aktuální společenské situace, související s digitalizací, infrastrukturou, proměnou průmyslové epochy střední Evropy.

Proměna jako ústřední motiv

Celou výstavou prostupuje téma proměny. Nejzřetelněji je to patrné na materiálu, z něhož vychází klíčová díla výstavy, tedy tovární vzduchotechniky. Strojírenské továrny byly po desetiletí důležitou součástí charakteru Brna, jeho průmyslové identity, spolu s rozsáhlými provozy, jasným řádem a stovkami zaměstnanců, kteří pracovali na směny. Dnes je převážně většina z nich téměř opuštěným areálem, určený k demolici. Možný proměnu nepopisuje ani nekomentuje, pracuje přímo s jejím fyzickým důsledkem: bere technické prvky, které kdysi sloužily konkrétnímu provoznímu systému, a přenáší je do zcela jiného kontextu galerie.

Brno jako výchozí bod

Volba materiálu, ať už jde o vzduchotechniku z továrních prostor, kabely z opuštěných průmyslových objektů, nebo obložení ze zrušeného sociálního zařízení, úzce souvisí s konkrétní historií Brna a proměnou jeho průmyslové a institucionální krajiny po roce 1989. Možného díla přitom nejsou nostalgickou připomínkou zaniklých provozů, ale spíše modely systémové logiky, v nichž se snoubí relikt modernistické víry v technologii se symptomy jejího rozpadu.

Přímo do samotné architektury Domu umění zasahuje instalace EXIT, systém chodeb sestavený z materiálu bývalého Domova pro seniory Nopova v Židenicích. Dveře, obložení i bezpečnostní značení působí důvěrně známě, jejich vzájemné vztahy ale neodpovídají očekávané logice

reálného prostoru, podobně jako chyby, které vznikají při generování obrazů umělou inteligencí. Světelné nápisy EXIT slibují cestu ven, ta se ale opakovaně mění v další část téhož systému.

V širším kontextu se výstava NIGHT SHIFT dotýká otázky, co zůstává po průmyslové éře a jak lze její dědictví číst v době digitalizace a globalizované výroby. Možný v Domě umění vytváří zvláštní mezičas: z pozůstatků konkrétních brněnských provozů vzniká struktura, která působí současně jako paměť minulosti i jako model dystopie. Právě tato nejistota mezi známým a neznámým, funkčním a absurdním, minulým a budoucím dává instalaci její znepokojivé napětí.

Vyjádření autora a kurátora

„Po velkoformátové instalaci Limbo Hardware, se kterou jsme úspěšně reprezentovali Českou republiku na Pražském Quadriennale v roce 2023, byla pro nás s Pavlem Švecem nabídka z Domu umění města Brna velká výzva. Rozhodli jsme se zde prezentovat čtyři dystopické site specific instalace vytvořené z lokálních zdrojů. Recyklovali jsme prakticky všechno, kromě vlastních myšlenek.“

— David Možný, autor výstavy

„Když se řekne digitální umění, většina z nás si pravděpodobně představí obrazovku, počítačový obraz, projekci nebo virtuální svět. David Možný se už delší dobu vydává opačným směrem. Vychází z prostředí digitálních obrazů a počítačového modelování, ale výsledkem jeho práce je stále častěji něco, do čeho můžeme skutečně vstoupit. Něco, co zabírá prostor, překáží nám v cestě, mění způsob, jakým se pohybujeme, a nutí nás vnímat samotné prostředí jinak než obvykle.“

— Pavel Švec, kurátor výstavy

Vernisáž se uskuteční v úterý 6. 10. 2026 od 18:00 na Malinovského náměstí 2. Součástí večera bude otevřená květinová dílna ve spolupráci se zahradnictvím Kytka z Parku a program zakončí hudební projekt ALEFF (Ondřej Gášek) se setem *John Deere 9700 / Urbex Trip*.

Záštit a partneři

Výstava se koná pod záštitou primátorky statutárního města Brna Markéty Vaňkové a hejtmána Jihomoravského kraje Jana Grolicha.

Hlavním mediálním partnerem výstavy je Česká televize.

Partneři výstavy

A2, Art+Antiques, Artalk.cz, Artikl, Artmap.cz, České galerie, GoOut, IDS JMK, Kam v Brně, Kdykde, Technické síť Brno, Turistické informační centrum města Brna, Vyletnik.cz

Praktické informace

David Možný. NIGHT SHIFT

Kurátor: Pavel Švec

Místo: Dům umění města Brna, Malinovského náměstí 2

Vernisáž: úterý 6. 10. 2026, 18:00

Výstava potrvá: 7. 10. 2026 – 14. 2. 2027

Kontakt pro média:

Sylvie Poukarová

+420 731 506 376

poukarova@dum-umeni.cz